

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2024. gada 8. februārī*

Apelācija – Ekonomikas un monetārā politika – Kredītiestāžu prudenciālā uzraudzība – Regula (ES) Nr. 1024/2013 – Eiropas Centrālajai bankai (ECB) uzticēti īpaši uzraudzības uzdevumi – Licences anulēšana – Atcelšanas prasība – Nepieņemamība – Puses pārstāvība – Advokātam izdota pilnvara – Nepareizi pilnvarots pārstāvis

Lietā C-256/22 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2022. gada 12. aprīlī iesniegusi

Pilatus Bank plc, *Ta'Xbiex* (Malta), ko pārstāv *O. Behrends, Rechtsanwalt*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

pārējās lietas dalībnieces:

Pilatus Holding ltd.,

prasītāja pirmajā instancē,

Eiropas Centrālā banka (ECB), ko pārstāv *E. M. Puidokas* un *E. Yoo*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

Eiropas Komisija, ko sākotnēji pārstāvēja *A. Nijenhuis*, *A. Steiblyté* un *D. Triantafyllou*, vēlāk – *A. Steiblyté* un *D. Triantafyllou*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja *A. Prehala* [*A. Prechal*], tiesneši *F. Biltšens* [*F. Biltgen*], *N. Vāls* [*N. Wahl*] (referents), *J. Pasers* [*J. Passer*] un *M. L. Arasteja Saūna* [*M. L. Arastey Sahún*],

ģenerālvokāte: *J. Kokote* [*J. Kokott*],

sekretārs: *A. Kalots Eskobars* [*A. Calot Escobar*],

* Tiesvedības valoda – angļu.

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2023. gada 25. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar apelācijas sūdzību *Pilatus Bank plc* lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2022. gada 2. februāra spriedumu *Pilatus Bank* un *Pilatus Holding/ECB* (T-27/19, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2022:46), ar ko tā noraidīja prasību atcelt Eiropas Centrālās bankas (ECB) 2018. gada 2. novembra lēmumu, ar kuru tai tika anulēta kredītiestādes licence (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).

Atbilstošās tiesību normas

- 2 Padomes Regulas (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV 2013, L 287, 63. lpp.), 4. pantā ir noteikti ECB uzraudzības uzdevumi, un tā 1. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts:

“Saskaņā ar 6. pantu ECB atbilstīgi šā panta 3. punktam ir ekskluzīvi kompetenta prudenciālās uzraudzības vajadzībām veikt šādus uzdevumus attiecībā uz visām kredītiestādēm, kas veic uzņēmējdarbību iesaistītajās dalībvalstīs:

a) izsniegt atļaujas kredītiestādēm un anulēt kredītiestāžu atļaujas, ņemot vērā 14. pantu”.

- 3 Šīs pašas regulas 6. pantā “Sadarbība [vienotajā uzraudzības mehānismā (VUM)]” ir paredzēts:

“1. ECB veic savus uzdevumus vienotajā uzraudzības mehānismā, ko veido ECB un valstu kompetentās iestādes. ECB atbild par VUM efektīvu un saskaņotu darbību.

[..]

4. Attiecībā uz 4. pantā minētajiem uzdevumiem, izņemot minētā panta 1. punkta a) un c) apakšpunktu, ECB ir šā panta 5. punktā minētie pienākumi un valsts kompetentajām iestādēm ir šā panta 6. punktā minētie pienākumi – saskaņā ar šā panta 7. punktu un ievērojot tajā minētās procedūras – uzraudzīt šādas kredītiestādes, finanšu pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības, vai kredītiestāžu, kas veic uzņēmējdarbību neiesaistītajās dalībvalstīs, filiāles, kas veic uzņēmējdarbību iesaistītajās dalībvalstīs:

– tās, kuras ir mazāk nozīmīgas konsolidētā līmenī, lielākajā konsolidācijas līmenī iesaistītajās dalībvalstīs, vai individuāli kredītiestāžu, kas veic uzņēmējdarbību neiesaistītajās dalībvalstīs, filiāļu, kas veic uzņēmējdarbību iesaistītajās dalībvalstīs, konkrētā gadījumā. Nozīmīgumu nosaka, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:

- i) lielums;
- ii) nozīmīgums Savienības vai iesaistītās dalībvalsts ekonomikā;

iii) pārrobežu darbības nozīmīgums.

Saistībā ar pirmo daļu kredītiestādi, finanšu pārvaldītājsabiedrību vai jauktu finanšu pārvaldītājsabiedrību neuzskata par mazāk nozīmīgu, izņemot gadījumus, kad to pamato īpaši apstākļi, kas jāprecizē metodoloģijā, ja tā atbilst jebkuram no šādiem kritērijiem:

- i) kopējā aktīvu vērtība pārsniedz EUR 30 miljardus;
- ii) kopējo aktīv[u] attiecība pret iesaistītās dalībvalsts, kurā tā veic darījumdarbību, [iekšzemes kopprodukts (IKP)] pārsniedz 20 %; ja vien tās aktīvu kopējā vērtība nav mazāka par EUR 5 miljardiem;
- iii) pēc tam, kad attiecīgās valsts kompetentā iestāde ir paziņojusi, ka tā šādu iestādi uzskata par nozīmīgu attiecībā uz iekšzemes ekonomiku, pēc vispusīga ECB veikta minētās kredītiestādes izvērtējuma, tostarp bilances izvērtējuma, ECB pieņem lēmumu, ar ko apstiprina šādu nozīmīgumu.

ECB pēc savas iniciatīvas var uzskatīt iestādi par nozīmīgu arī tad, ja tā ir izveidojusi bankas meitas sabiedrības vairāk nekā vienā iesaistītajā dalībvalstī un tās pārrobežu aktīvi vai saistības veido ievērojamu daļu no tās kopējiem aktīviem vai saistībām, uz kuriem attiecas metodoloģijā noteiktie nosacījumi.

Tās, attiecībā uz kurām ir tieši pieprasīta vai saņemta publiskā sektora finanšu palīdzība no [Eiropas Finanšu stabilitātes instrumenta (EFSI)] vai [Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM)], nav uzskatāmas par mazāk nozīmīgām.

Neatkarīgi no iepriekšējām daļām ECB īsteno tai ar šo regulu noteiktos uzdevumus attiecībā uz trim nozīmīgākajām kredītiestādēm katrā no iesaistītajām dalībvalstīm, izņemot gadījumus, kad to pamato īpaši apstākļi.

[..]

6. Neskarot šā panta 5. punktu, valsts kompetentās iestādes veic 4. panta 1. punkta b), d) līdz g) un i) apakšpunktā minētos uzdevumus un ir atbildīgas par šiem uzdevumiem un visu attiecīgo uzraudzības lēmumu pieņemšanu saistībā ar kredītiestādēm, kuras minētas šā panta 4. punkta pirmajā daļā, atbilstīgi 7. punktam un ievērojot tajā minētās procedūras.

Neskarot 10. līdz 13. pantu, valsts kompetentās iestādes un valsts norīkotās iestādes saskaņā ar valsts tiesību aktiem saglabā pilnvaras saņemt informāciju no kredītiestādēm, pārvaldītājsabiedrībām, jauktām pārvaldītājsabiedrībām un sabiedrībām, kas iekļautas kredītiestādes konsolidētajā finanšu pārskatā, un veikt pārbaudes uz vietas minētajās kredītiestādēs, pārvaldītājsabiedrībās, jauktajās pārvaldītājsabiedrībās un sabiedrībās. Valsts kompetentās iestādes saskaņā ar šā panta 7. punktā noteikto sistēmu informē ECB par pasākumiem, kas veikti, ievērojot šo punktu, un cieši saskaņo šos pasākumus ar ECB.

Valsts kompetentās iestādes regulāri ziņo ECB par darbībām, kuras tās veikušas saskaņā ar šo pantu.

[..]”

4 Regulas Nr. 1024/2013 14. panta "Atļauja" 5. punktā ir paredzēts:

"Ievērojot 6. punktu, ECB pēc savas iniciatīvas, apspriedusies ar tās iesaistītās dalībvalsts valsts kompetento iestādi, kurā kredītiestāde veic uzņēmējdarbību, vai pēc šādas valsts kompetentās iestādes ierosinājuma, var anulēt atļauju gadījumos, kas paredzēti attiecīgajos Savienības tiesību aktos. Ar šim apspriedēm jo īpaši nodrošina, lai ECB, pirms tiek pieņemti lēmumi par anulēšanu, dotu valsts iestādēm pietiekamu laiku izlemt par nepieciešamajām korektīvajām darbībām, tostarp iespējamiem noregulējuma pasākumiem, un ņemtu tos vērā.

Ja valsts kompetentā iestāde, kura ir ierosinājusi izsniegt atļauju saskaņā ar 1. punktu, uzskata, ka atļauja ir jāanulē saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem, tā iesniedz šādu ierosinājumu ECB. Tādā gadījumā ECB pieņem lēmumu par ierosinājumu anulēt atļauju, pilnībā ņemot vērā anulēšanas pamatojumu, ko iesniegusi valsts kompetentā iestāde."

Tiesvedības priekšvēsture

- 5 Apelācijas sūdzības iesniedzēja *Pilatus Bank* un *Pilatus Holding Ltd.*, kas bija otrā prasītāja tiesvedībā Vispārējā tiesā, ir attiecīgi "mazāk nozīmīga" kredītiestāde Regulas Nr. 1024/2013 6. panta 4. punkta izpratnē, kura reģistrēta Maltā un pakļauta *Malta Financial Services Authority* (Maltas Finanšu pakalpojumu iestāde, Malta; turpmāk tekstā – "MFSA"), proti, šīs regulas 2. panta 2. punktā minētās "valsts kompetentās iestādes", tiešajai prudenciālajai uzraudzībai, un šīs kredītiestādes tiešais vairākuma akcionārs.
- 6 *Ali Sadr Hasheminejad* – apelācijas sūdzības iesniedzējas akcionārs, kuram netieši piederēja viss tās kapitāls un balsstiesības – Amerikas Savienotajās Valstīs tika aizturēts saistībā ar sešiem apsūdzības punktiem par viņa apgalvotu dalību shēmā, kurā aptuveni 115 miljoni ASV dolāru (USD) (aptuveni 108 miljoni EUR), kas pārskaitīti, lai finansētu nekustamā īpašuma projektu Venecuēlā, esot tikuši novirzīti par labu Irānas personām un uzņēmumiem.
- 7 Pēc Amerikas Savienotajās Valstīs *A. Sadr Hasheminejad* izvirzītajām apsūdzībām apelācijas sūdzības iesniedzēja cita starpā saņēma noguldījumu izņemšanas pieprasījumus par kopējo summu 51,4 miljoni EUR, kas bija aptuveni 40 % no tās bilancē iegrāmatotajiem noguldījumiem.
- 8 Šajā kontekstā MFSA attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju izdeva trīs rīkojumus.
- 9 MFSA 2018. gada 21. martā, pirmkārt, izdeva rīkojumu par balsstiesību atņemšanu vai apturēšanu, ar kuru tā tostarp noteica, ka *A. Sadr Hasheminejad* tiek nekavējoties atbrīvots no apelācijas sūdzības iesniedzējas vadītāja amata, kā arī no visām citām viņa lēmumpieņemšanas funkcijām tajā, ka viņa balsstiesību īstenošana tiek apturēta un ka viņš atturas no apelācijas sūdzības iesniedzējas jebkādas juridiskās pārstāvības vai tās pārstāvības tiesā.
- 10 Šajā pašā dienā MFSA izdeva arī rīkojumu par moratoriju – ar to MFSA uzdeva apelācijas sūdzības iesniedzējai neatļaut nevienu bankas darījumu, it īpaši tās akcionāru un tās valdes locekļu līdzekļu izņemšanu un noguldīšanu.
- 11 2018. gada 22. martā MFSA izdeva rīkojumu, ar ko tika iecelta kompetenta persona, kuras pilnvaras saskaņā ar šīs iecelšanas noteikumiem bija "īstenot visas bankas pilnvaras, funkcijas un pienākumus attiecībā uz visu mantu neatkarīgi no tā, vai tās īsteno bankas akcionāru sapulce, valde vai jebkura cita persona, tostarp īstenot bankas juridisko pārstāvību un pārstāvību tiesā, izslēdzot banku un jebkuru citu personu" (turpmāk tekstā – "kompetentā persona").

- 12 2018. gada 29. jūnijā *MFSA* saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 14. panta 5. punktu ierosināja ECB anulēt apelācijas sūdzības iesniedzējas kredītiestādes licenci.
- 13 2018. gada 2. augustā *MFSA* iesniedza ECB pārskatītu priekšlikumu anulēt apelācijas sūdzības iesniedzējas kredītiestādes licenci.
- 14 Administratīvajā procesā, kas norisinājās saistībā ar licences anulēšanu, apelācijas sūdzības iesniedzējas valde pilnvaroja advokātu, kurš sazinājās ar ECB.
- 15 Ar 2018. gada 31. augusta vēstuli ECB aicināja apelācijas sūdzības iesniedzēju piecu darbdienu laikā no minētās vēstules saņemšanas datuma iesniegt savus apsvērumus saistībā ar pārskatīto lēmumprojektu par licences anulēšanu.
- 16 Saņēmusi divus šā uzklauššanas termiņa pagarinājumus un piekļuvi administratīvā procesa lietas materiāliem, apelācijas sūdzības iesniedzēja ar tās valdes pilnvarota advokāta starpniecību 2018. gada 21. septembrī iesniedza savus apsvērumus par licences anulēšanas lēmumprojektu, kuros tā pauda savas vadības un akcionāru iebildumus pret šo projektu.
- 17 2018. gada 2. novembrī ECB pieņēma apstrīdēto lēmumu saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 14. panta 5. punktu.

Prasība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 18 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 15. janvārī, *Pilatus Bank* un *Pilatus Holding* ar *Pilatus Bank* valdes un *Pilatus Holding* direktora pilnvarota advokāta starpniecību cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu.
- 19 Ar 2019. gada 17. maija lēmumu Eiropas Komisijai tika atļauts iestāties lietā ECB prasījumu atbalstam.
- 20 Vispārējā tiesa prasību attiecībā uz apstrīdēto lēmumu noraidīja.
- 21 Pirmkārt, attiecībā uz pieņemamību Vispārējā tiesa nosprieda, ka prasība, ciktāl to ir cēlusi *Pilatus Holding*, nav pieņemama, jo apstrīdētais lēmums šo subjektu kā apelācijas sūdzības iesniedzējas akcionāru neskar tieši.
- 22 Otrkārt, attiecībā uz lietas būtību Vispārējā tiesa noraidīja vienpadsmit apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzītos pamatus.

Tiesvedība Tiesā un apelācijas tiesvedības dalībnieku prasījumi

- 23 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2022. gada 12. aprīlī, apelācijas sūdzības iesniedzēja ar tā paša advokāta starpniecību, kurš to pārstāvēja pirmajā instancē, iesniedza šo apelācijas sūdzību.
- 24 Ar šo apelācijas sūdzību tā lūdz Tiesu:
  - atcelt pārsūdzēto spriedumu;

- piemērojot LESD 264. pantu, atcelt apstrīdēto lēmumu;
- ja Tiesai nebūtu iespējams pieņemt nolēmumu pēc būtības, nodot lietu atpakaļ izskatīšanai Vispārējai tiesai, lai tā lemtu par atcelšanas prasību; un
- piespriest ECB atlīdzināt tiesāšanās izdevumus apelācijas tiesvedībā un tiesvedībā Vispārējā tiesā.

25 ECB lūdz Tiesu:

- apelācijas sūdzību noraidīt kā daļēji nepieņemamu un daļēji nepamatotu;
- pakārtoti, apelācijas sūdzību noraidīt kā pilnīgi nepamatotu un
- katrā ziņā piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus.

26 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

- apelācijas sūdzību noraidīt kā nepamatotu;
- piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par pieteikumu mutvārdu procesa atkārtotai sākšanai

- 27 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2023. gada 27. jūnijā, ECB lūdza Tiesu, piemērojot Reglamenta 83. pantu, atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu.
- 28 Pieteikuma pamatojumam ECB norāda, ka tā vēlas darīt zināmus jaunus faktiskos apstākļus, kuri, ņemot vērā nesenos notikumus, proti, ģenerālvokātes 2023. gada 25. maija secinājumus, var būt izšķirošs elements pieņemamajā Tiesas nolēmumā. No ģenerālvokātes secinājumiem izrietot, ka 2018. gada martā attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju izdotie rīkojumi ir “sagatavojoši akti” saliktā administratīvā procesā, kura rezultātā ECB pieņēma lēmumu par licences anulēšanu, un ka šo rīkojumu pārkāpumi šā iemesla dēļ ir piedēvējami ECB un “sabojā” ECB pieņemto lēmumu par licences anulēšanu. ECB dara zināmus faktus, lai pierādītu, ka minētie rīkojumi ir tikuši apstrīdēti Maltas tiesās.
- 29 Šajā ziņā ir jāatgādina, pirmkārt, ka Eiropas Savienības Tiesas statūtos un Tiesas Reglamentā šo statūtu 23. pantā minētajām ieinteresētajām personām nav paredzēta iespēja iesniegt apsvērumus, lai atbildētu uz ģenerālvokāta sniegtajiem secinājumiem (spriedums, 2022. gada 9. jūnijs, *Préfet du Gers un Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 30 Otrkārt, saskaņā ar LESD 252. panta otro daļu ģenerālvokāta pienākums ir, ievērojot pilnīgu objektivitāti un neatkarību, atklātā tiesas sēdē sniegt pamatotus secinājumus lietās, kurās atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtiem ir vajadzīga viņa iesaistīšanās. Runa tātad nav par tiesnešiem vai lietas dalībniekiem adresētu atzinumu, kuru sniegusi attiecībā pret Tiesu ārēja iestāde, bet gan par individuālu, pamatotu un publiski izteiktu viedokli, ko pauž šis pašas institūcijas loceklis. Turklāt Tiesai nav saistoši nedz ģenerālvokāta secinājumi, nedz šo secinājumu pamatojums. Tādējādi kāda lietas dalībnieka nepieprišana ģenerālvokāta

secinājumiem, lai kādi arī būtu viņa šajos secinājumos aplūkoti jautājumi, pati par sevi nevar būt mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu pamatojošs iemesls (spriedums, 2022. gada 9. jūnijs, *Préfet du Gers* un *Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 31 Atbilstoši tās Reglamenta 83. pantam Tiesa jebkurā brīdī, uzklusijusi ģenerālvokātu, var izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas sākšanu vai atkārtotu sākšanu, it īpaši, ja tā uzskata, ka tā nav pietiekami informēta, vai ja kāds lietas dalībnieks pēc šīs daļas pabeigšanas iesniedz ziņas par jaunu faktu, kam var būt izšķiroša ietekme uz Tiesas nolēmumu.
- 32 Tomēr šajā lietā Tiesa uzskata, ka tās rīcībā ir visa vajadzīgā informācija, lai pieņemtu nolēmumu, un ka apstākļi, uz kuriem atsaucas ECB, lai pamatotu savu lūgumu atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu, nav jauni fakti, kas varētu ietekmēt nolēmumu, kurš tai tādējādi ir jāpieņem.
- 33 Šādos apstākļos Tiesa, uzklusijusi ģenerālvokāti, uzskata, ka nav pamata izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu uzsākšanu.

Par apelācijas sūdzību

- 34 Iesākumā jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgai judikatūrai jebkurš apstāklis, kas attiecas uz Vispārējā tiesā celtas atcelšanas prasības pieņemamību, var būt absolūts pamats, kas Tiesai apelācijas tiesvedībā ir jāizvirza pēc savas ierosmes (spriedumi, 2009. gada 23. aprīlis, *Sahlstedt* u.c./Komisija, C-362/06 P, EU:C:2009:243, 21.–23. punkts un 2023. gada 6. jūlijs, *Julien* /Padome, C-285/22 P, EU:C:2023:551, 45. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 35 Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 19. pantu, kurš atbilstoši šo statūtu 53. panta pirmajai daļai ir piemērojams tiesvedībai Vispārējā tiesā, juridiskas personas, kāda ir apelācijas sūdzības iesniedzēja, lai tās varētu celt prasību Savienības tiesās, ir jāpārstāv advokātam, kurš ir tiesīgs praktizēt dalībvalsts vai citas valsts, kura ir 1992. gada 2. maija Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (OV 1994, L 1, 3. lpp.) līgumslēdzēja puse, tiesā.
- 36 Tādējādi juridiskas personas pārstāvība, ko nodrošina advokāts, un it īpaši jautājums, vai advokāta pilnvarojums celt prasību Vispārējā tiesā ir likumīgs, ir viens no absolūtiem pamatiem, kas Tiesai, izskatot apelācijas sūdzību, ir jāizskata pēc savas ierosmes.
- 37 Attiecībā uz pilnvarojumu, kas piešķirts šādu personu advokātam, Vispārējās tiesas Reglamenta 51. panta 3. punktā ir paredzēts, ka advokātiem, ja viņi pārstāv privāttiesību juridisko personu, Vispārējās tiesas kancelejā ir jāiesniedz šīs personas izsniegts pilnvarojums. Atšķirībā no šā reglamenta redakcijas, kas bija piemērojama līdz 2015. gada 1. jūlijam, šajā tiesību normā nav paredzēts pienākums šādai personai iesniegt pierādījumu, ka tās advokātam sniegto pilnvarojumu ir piešķīris kāds, kurš ir pilnvarots to darīt.
- 38 Apstāklis, ka minētajā 51. panta 3. punktā šāds pienākums nav paredzēts, tomēr neatbrīvo Vispārējo tiesu no pienākuma apstrīdēšanas gadījumā pārbaudīt attiecīgā pilnvarojuma likumību. Tas, ka prasības pieteikuma iesniegšanas posmā prasītājam nav jāiesniedz šāds pierādījums, neietekmē pienākumu šim lietas dalībniekam likumīgi pilnvarot savu advokātu, lai tas varētu šo lietas dalībnieku pārstāvēt tiesā. Prasības pieteikuma iesniegšanas brīdī samazinātā pierādījumu nasta neietekmē materiāltiesisko nosacījumu, ka prasītājus ir atbilstoši jāpārstāv to advokātiem. Tādējādi gadījumā, ja tiek apstrīdēts pilnvarojums, kuru lietas dalībnieks piešķīris savam

advokātam, šim lietas dalībniekam jāpierāda pilnvarojuma likumība (spriedums, 2023. gada 21. septembris, *China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products u.c./Komisija*, C-478/21 P, EU:C:2023:685, 93. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 39 Ja pilnvarojums ir acīmredzami nelikumīgs vai ja pastāv apstākļi, kas var radīt nopietnas šaubas par šāda pilnvarojuma likumību, Vispārējai tiesai pēc savas ierosmes ir jāpārbauda arī attiecīgā pilnvarojuma likumība un it īpaši tas, vai pilnvarojumu ir likumīgi izsniedzis attiecīgās juridiskās personas pārstāvis, kuram ir šajā ziņā kompetence.
- 40 Šajā lietā vairākiem apstākļiem vajadzēja Vispārējai tiesai raisīt nopietnas šaubas par apelācijas sūdzības iesniedzējas advokāta pilnvarojuma likumību.
- 41 Pirmkārt, faktiskie apstākļi, kuru rezultātā tika celta prasība Vispārējā tiesā, un noteikumi, kuri bija iekļauti pilnvarā, ko prasības pieteikumu iesniegušajam advokātam bija izsniegusi apelācijas sūdzības iesniedzējas valde, varēja raisīt nopietnas šaubas par pilnvarojuma likumību.
- 42 Proti, apstāklim, ka *MFSA* bija iecēlusi kompetento personu, un faktam, ka šīs kompetentās personas uzdevums tostarp bija uzņemties “bankas juridisko pārstāvību un pārstāvību tiesā, izslēdzot banku un jebkuru citu personu”, bija jārada nopietnas šaubas par apelācijas sūdzības iesniedzējas valdes spēju celt prasību tiesā un šajā ziņā pilnvarot advokātu.
- 43 Arī advokātam piešķirtā pilnvarojuma noteikumi varēja pastiprināt šādas šaubas. Proti, apelācijas sūdzības valdes locekļi šajā pilnvarojumā atgādināja, ka *MFSA* 2018. gada 22. martā ir iecēlusi kompetento personu un tai ir piešķīrusi noteiktas pilnvaras, un precizēja, ka “kompetentajām tiesām būs jānosaka, kuras personas ir pilnvarotas pārstāvēt [apelācijas sūdzības iesniedzēju] attiecīgajā kontekstā. Valdes locekļi neuzņemas nekādu personisku atbildību”. Šīs norādes liecina, ka pašiem pilnvarojuma parakstītājiem bija šaubas par viņu tiesībām izsniegt šādu pilnvarojumu, un šīs norādes ir skaidrs un tiešs aicinājums pārbaudīt, vai viņiem patiesi ir šādas tiesības.
- 44 Otrkārt, lai gan Vispārējā tiesā celtās prasības priekšmets bija lēmuma par licences anulēšanu atcelšana, daži argumenti, ko apelācijas sūdzības iesniedzēja bija izvirzījusi šīs prasības pamatojumam, un it īpaši tie, kas izvirzīti desmitā pamata ietvaros, attiecās uz apelācijas sūdzības iesniedzējas pārstāvību, un to mērķis bija pierādīt, ka ECB tai bija liegusi iespēju tikt efektīvi pārstāvētai.
- 45 Arī šādiem argumentiem bija jāradā nopietnas šaubas par to, vai apelācijas sūdzības iesniedzējas advokāts ir likumīgi pilnvarots to pārstāvēt Vispārējā tiesā. Proti, apstāklis, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas advokāta honorāri nevarēja tikt apmaksāti, varēja norādīt, ka viņu pilnvarojumam institūcijai nebija kompetences veikt šādu maksājumu un ka tās kompetencē nebija lemt par prasības celšanu tiesā un šajā ziņā pilnvarot advokātu.
- 46 Šādos apstākļos – neatkarīgi no šo argumentu pamatotības pēc būtības – Vispārējai tiesai pēc savas ierosmes bija jāpieprasa pierādījumi par to, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju pārstāvošais advokāts ir likumīgi pilnvarots un ka pilnvarojumu ir izsniedzis pārstāvis, kurš ir tiesīgs to darīt.
- 47 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, pēc savas ierosmes nepārbaudot, vai pilnvara, kuru apelācijas sūdzības iesniedzējas valde bija izsniegusi advokātam, ir likumīga.

- 48 Šādas acīmredzamas kļūdas dēļ pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ, neņemot par apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzītajiem pamatiem.
- 49 Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmajai daļai Vispārējās tiesas nolēmuma atcelšanas gadījumā Tiesa pati var taisīt galīgo spriedumu lietā, ja lieta ir izspriežamā stāvoklī.
- 50 Tā tas ir šajā lietā. Proti, tā kā Tiesa aicināja lietas dalībniekus izteikt savu viedokli par prasības pieņemamību Vispārējā tiesā un it īpaši par apelācijas sūdzības iesniedzējas valdes izsniegtā pilnvarojuma likumību, Tiesas rīcībā ir visa vajadzīgā informācija, lai lemtu par prasības pieņemamību.
- 51 Apelācijas sūdzības iesniedzēja, pamatojoties uz *Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri)* (Apelācijas tiesa (Mazāk svarīgās lietas), Malta) 2018. gada 5. novembra spriedumu lietā Nr. 6/2017 (*Heikki Niemelä u.c./Maltese financial services authority*), apgalvoja, ka, lai gan ir iecelta kompetentā persona, tās valdei vēl joprojām ir pilnvaras to pārstāvēt tiesā un šajā nolūkā pilnvarot advokātu.
- 52 Tādējādi kompetentās personas iecelšanas sekas esot vienīgi bankas darbības pārvaldības un aktīvu uzticēšana šai personai, tai tomēr nepiešķirot spēju pārstāvēt šo banku tiesvedībā par bankai saistošu lēmumu apstrīdēšanu. Šajā ziņā neesot nozīmes tam, ka šādi lēmumi var ietekmēt arī aktīvus un darbības, kuru pārvaldība ir kompetentās personas ziņā.
- 53 Apelācijas sūdzības iesniedzēja arī uzsver, ka 2019. gada 5. novembra spriedumā ECB u.c./Trasta Komer banka u.c. (C-663/17 P, C-665/17 P un C-669/17 P, turpmāk tekstā – “spriedums “Trasta Komer banka””, EU:C:2019:923) un ģenerālvokātes secinājumos par šo spriedumu ir apstiprināts, ka pārstāvības jautājumu galvenokārt nosaka valsts tiesības un ka Vispārējās tiesas konstatējums šajā ziņā ir saistošs, ja vien lietas dalībnieks nepierāda, ka ar to ir sagrozīti fakti. Saskaņā ar Maltas tiesībām bankas pārstāvība neietilpstot kompetentās personas pienākumos, pat ja tā ir atbildīga par bankas darbību vai tās aktīviem.
- 54 ECB norāda, ka sabiedrības formā izveidotas juridiskas personas pārstāvību reglamentē *lex incorporationis* un ka šajā gadījumā Maltas tiesībās – kā tās ir interpretētas *Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri)* (Apelācijas tiesa (Mazāk svarīgās lietas)) 2018. gada 5. novembra spriedumā lietā Nr. 6/2017 (*Heikki Niemelä u.c./Maltese financial services authority*) – kompetentās personas pilnvaras pārstāvēt apelācijas sūdzības iesniedzēju ir aprobežotas ar valsts tiesībās paredzētajiem īpašajiem apstākļiem, saistībā ar kuriem tā tika iecelta, konkrēti, jautājumiem par aktīviem un darbību pārvaldību, un tādējādi pārējās tiesības ir palikušas valdei.
- 55 Tā arī norādīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas valdes izsniegtais pilnvarojums attiecas tikai uz pārstāvību reglamentējošiem jautājumiem un pārstāvība tiesā tajā *expressis verbis* nav minēta.
- 56 Šajā ziņā – kā Tiesa jau ir norādījusi šā sprieduma 35. punktā – saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 19. pantu, kurš atbilstoši šo statūtu 53. panta pirmajai daļai ir piemērojams tiesvedībai Vispārējā tiesā, juridiskās personas, kāda ir apelācijas sūdzības iesniedzēja, lai tās varētu celt prasību Savienības tiesās, ir jāpārstāv advokātam, kurš ir tiesīgs praktizēt dalībvalsts vai citas Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu līgumslēdzējas valsts tiesā.
- 57 Ņemot vērā šo nepieciešamību, lai juridiskās personas pārstāvētu advokāts, kas ir tiesīgs praktizēt dalībvalsts vai citas Eiropas Ekonomikas zonas līguma līgumslēdzējas valsts tiesā, šādas personas saskaņā ar LESD 263. pantu celtas atcelšanas prasības pieņemamība ir atkarīga no pierādījumiem,

ka attiecīgā persona patiešām ir pieņēmusi lēmumu celt prasību un ka advokāti, kas apgalvo, ka ir tās pārstāvji, ir faktiski pilnvaroti to darīt (šajā nozīmē skat. spriedumu “Trasta Komercbanka”, 57. punkts un tajā minētā judikatūra)

- 58 Tieši tāpēc, lai nodrošinātu, ka tas tik tiešām tā ir, Vispārējās tiesas Reglamenta 51. panta 3. punkts ietver prasību advokātiem, ja viņu pārstāvētais lietas dalībnieks ir privāttiesību juridiska persona, iesniegt Vispārējās tiesas kancelejā pilnvaru, ko izdevis minētais lietas dalībnieks, un saskaņā ar šā panta 4. punktu minētās pilnvaras neiesniegšana var izraisīt prasības pieteikuma formālu nepieņemamību (spriedums “Trasta Komercbanka”, 57. punkts).
- 59 Attiecībā uz tādu kredītiestādi kā apelācijas sūdzības iesniedzēja, kura dibināta kā juridiska persona saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, – ja nepastāv Savienības regulējums šajā jomā, šīs juridiskās personas institūcijas, kuras ir tiesīgas pieņemt 57. un 58. punktā minētos lēmumus, ir jānosaka saskaņā ar minētās valsts tiesībām (spriedums “Trasta Komercbanka”, 58. punkts).
- 60 Šajā lietā ir jākonstatē, ka, ņemot vērā kompetentās personas pilnvarojumu un it īpaši to, ka tai bija tiesības “īstenot visas bankas pilnvaras, funkcijas un pienākumus attiecībā uz visu mantu neatkarīgi no tā, vai tās īsteno bankas akcionāru sapulce, valde vai jebkura cita persona, tostarp īstenot bankas juridisko pārstāvību un pārstāvību tiesā, izslēdzot banku un jebkuru citu personu”, apelācijas sūdzības iesniedzējas valdei vairs nebija tiesību nodrošināt tās pārstāvību un tai vairs nebija kompetences pilnvarot advokātu šim nolūkam.
- 61 Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzējas valdes kompetence pārstāvēt to tiesā un pilnvarot advokātu šajā nolūkā nevar tikt pamatota ar spriedumu “Trasta Komercbanka”.
- 62 Proti, šis spriedums attiecas uz Savienības tiesas pienākumu neņemt vērā lietas dalībnieka pārstāvim piešķirtā pilnvarojuma atsaukumu, ja ar šo atsaukumu tiek pārkāptas šā lietas dalībnieka tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā. Tomēr šāds pienākums Savienības tiesai ir vienīgi noteiktos ierobežotos apstākļos.
- 63 Kā izriet no sprieduma “Trasta Komercbanka” 60.–62. punkta, Tiesa atzina, ka kredītiestādes “Trasta Komercbanka” tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību aizskārums izrietēja no tā, ka likvidators, kas tika iecelts pēc licences anulēšanas un šīs kredītiestādes likvidācijas, atradās interešu konflikta situācijā. Tā norādīja, ka likvidators, kuram bija jāveic minētā uzņēmuma galīga likvidācija, tika iecelts pēc valsts kompetentās iestādes priekšlikuma un šī iestāde jebkurā brīdī varēja lūgt tā atcelšanu no amata. Tāpēc Tiesa uzskatīja, ka pastāv risks, ka šis likvidators tiesvedības ietvaros atturēsies apstrīdēt lēmumu par šīs pašas kredītiestādes licences anulēšanu, ko ECB bija pieņēmusi pēc šīs valsts kompetentās iestādes priekšlikuma un kura rezultātā tika uzsākta kredītiestādes likvidācija. Minētā sprieduma 78. punktā Tiesa no tā secināja, ka ar to, ka likvidators atsauc pilnvaras, ko “Trasta Komercbankas” agrākās vadības struktūras ir piešķirušas advokātam, kurš ir cēlis prasību par šo lēmumu, ir pārkāptas šīs iestādes tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un ka, ņemdama vērā šo atsaukumu, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu.
- 64 Šajā lietā *MFS*A ieceltās kompetentās personas pilnvarojums būtiski atšķiras no sprieduma “Trasta Komercbanka” 72. punktā aprakstītajām likvidatora pilnvarām, jo minētā likvidatora vienīgais mērķis bija atgūt parādus, pārdot aktīvus un apmierināt kreditoru prasījumus, lai pilnībā izbeigtu attiecīgās kredītiestādes darbību.

- 65 Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzēja nav iesniegusi tādus pierādījumus par kompetentās personas pilnvarojumu vai par apstākļiem, kādos tā īsteno šo pilnvarojumu, kuri norādītu, ka šī persona juridiski vai faktiski ir bijusi interešu konflikta situācijā. Konkrēti, no šā pilnvarojuma noteikumiem, kas atgādināti šā sprieduma 60. punktā, nekādi neizriet, ka kompetentā persona nepārstāv bankas intereses.
- 66 Tāpat apstāklis, ka kompetento personu ir iecēlusi valsts kompetentā iestāde, kura ECB ir iesniegusi priekšlikumu anulēt licenci, pats par sevi nav pietiekams, lai raksturotu interešu konflikta esamību.
- 67 Attiecībā uz šā sprieduma 51. punktā minētā sprieduma tvērumu, pirmkārt, ir jānorāda, ka tas neattiecas uz apelācijas sūdzības iesniedzēju, bet gan uz citu Maltas kredītiestādi, attiecībā uz kuru *MFSA* bija iecēlusi kompetentu personu.
- 68 Otrkārt, *Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri)* (Apelācijas tiesa (Mazāk svarīgās lietas)) šajā spriedumā atzina, ka kredītiestādes valdes locekļiem nav liegtas visas pilnvaras kompetentās personas iecelšanas dēļ. Proti, tie saglabāja tiesības kredītiestādes vārdā lūgt, lai tiktu atcelta virkne *MFSA* kā valsts kompetentās iestādes pieņemtu uzraudzības lēmumu, it īpaši lēmumi par kompetentās personas iecelšanu.
- 69 Tomēr no minētā sprieduma neizriet, ka tad, ja ir iecelta kompetentā persona un tai ir piešķirts pilnvarojums cita starpā īstenot pārstāvību tiesā, kredītiestādes administratori saglabā kompetenci pilnvarot advokātu pārstāvēt šo iestādi tiesvedībās, kas attiecas uz ECB pieņemtajiem lēmumiem, vai apstrīdēt šīs iestādes lēmumus.
- 70 Turklāt pārstāvība tiesā licences anulēšanas apstrīdēšanas ietvaros var ietilpt kompetentās personas pilnvarās, jo tā noteikti attiecas uz bankas aktīviem.
- 71 Visbeidzot, nav nozīmes tam, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ir apstrīdētā lēmuma adresāte.
- 72 Proti, tas nenozīmē, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas valdei pēc kompetentās personas iecelšanas vēl bija tiesības pieņemt lēmumu celt prasību Savienības tiesā apelācijas sūdzības iesniedzējas vārdā un šajā ziņā pilnvarot advokātu.
- 73 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, prasība ir jānoraida kā nepieņemama.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 74 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktam Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem, ja apelācijas sūdzība ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu.
- 75 Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz minētā reglamenta 184. panta 1. punktu, ir noteikts, ka lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

- 76 Tā kā šajā lietā *Pilatus Bank* spriedums ir nelabvēlīgs un ECB gan Tiesā, gan Vispārējā tiesā ir prasījusi piespriest *Pilatus Bank* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ir jāpiespriež pēdējai minētajai segt savus un atlīdzināt ECB tiesāšanās izdevumus, kas tai radušies pirmajā instancē un šajā apelācijas tiesvedībā.
- 77 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 140. panta 1. punktam, kurš saskaņā ar šī reglamenta 184. panta 1. punktu arī ir piemērojams apelācijas tiesvedībā, dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Tādējādi Komisija, proti, persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē, savus tiesāšanās izdevumus tiesvedībā pirmajā instancē, kā arī apelācijas tiesvedībā sedz pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) **Atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2022. gada 2. februāra spriedumu *Pilatus Bank un Pilatus Holding/ECB* (T-27/19, EU:T:2022:46).**
- 2) **Prasību lietā T-27/19 noraidīt kā nepieņemamu.**
- 3) ***Pilatus Bank plc* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Centrālās bankas (ECB) tiesāšanās izdevumus, kas radušies gan tiesvedībā pirmajā instancē, gan apelācijas tiesvedībā.**
- 4) **Eiropas Komisija savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar tiesvedību pirmajā instancē un apelācijas tiesvedību sedz pati.**

[Paraksti]